

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 27

Fylke: Sør Trøndelag

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Meldal

Emne: Fisk i kostholdet

Bygdelag:

Oppskr. av: Sigurd Nilssen

Gard:

(adresse): Orkanger

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Saltvassfisk

- 1 Meldal er ei innlandsbygd og saltvassfisk har vori lite nytta i eldre tider! Ein kjemner ikkje til nokon sers stad har vori for bytchar, del av fisk og jordbr. produkter
- 2 Bøndene dreiv med vakkoyring frå Øra (Orkdalsøra, no Orkanger) Da kunde dei kjøpa med seg heim eit fiskemål, kanskje ein silde-dunk, men elles var saltvassfisk sjeldan bruka.
- 3 gammast kjøpte ^{dei} salta silde og fisk, tinnstakvis fisk. Sist på føre hundraåret og først på sette seklet byrja handelsmennene, ^{og lake heim} silde og fisk - fisk gang og annan, om vinteren. Bøndene kjøpte ikkje fisk og stelte sjølve
- 4 Torsk, sei, huse og raggur (ulv)
- 5 Som ovanfor nemnt Meldal ei
- 6 innlandsbygd
- 7 Sidan fiskebilane tok til å fara har saltvassfisk vori meir nytta i hushaldet. Fiskebilbrute 2-3 gang

i uka nu for lida

8. Fersk fisk er halvdan for å vera best.

9. Laksfiska dei mykje i elva i gamle dagar, mykje tok dei med gjøster når han gikk på lisinga som hausten. Det går segn om at når tenarane slædde seg, tok dei iinna at dei vilde ikkje ha laks meir enn 3 gang i uka. Dei kvædde seg for den magre haustlaksen toku på lisinga, når han vart saltbeten.

10. I ei bygd såpass langt op i Sælen har dei liten eller ingen kjennskap til fiskesortane, ordet ufsk er ikkje kjent

Ferskvassfisk

11. I vatna her er det mest aure og rø.

12. Dei tok mest om hausten når ^{han} gikk på lising (gyting) Dei for på lising.

Konservert fisk

13. Slædde dei ^{meir} enn dei å opp straks, salla dei det; anna konservering var ikkje kjent. Bokna-sur- eller røykfisk var ikkje brukta

14. Tukka silb og fisk brukte dei ikkje

15. anna enn lår fisk til lutfisk

Ferskvassfisk

16. Rødfisk ikkje kjent

Fisker koka dei, ikkje steikt fisk

19. — Lutfisk

20. Torfisker lita dei sjølve på kvar gard,

II
 i gamle dagar i oskelut. Til jule sköls
 det vera lutfisk hjá kvar einaste húslýð
 Eitnati fiskkilune lok til á fara
 Kjøper mange ferdig lutfisk av dei.

21. Ferðskvassfiskur kassar Dei.

22. Fiskesuppe ikkje vanleg her í bygda.

23. ikkje av ferðskvassfisk heller.

24. Silda á ein koka; kald koka
 sild og bakkakú (potetkake) var
 fúrkinmat.

25. Sildgryn ikkje kjent.

26. Ikkje noko slag fiskemat laga Dei
 her í bygda.

27. Dei kjøper no for líða ferdig laga
 fiskemat av fisketilune.

Serskille fiskerettar.

28-36. Dei har í seinare tíð lert á
 laga sildeboll, men elles kjemur
 ein ikkje til noko slags særskild
 fiskerettar.

Skaldyr

37-38. Skaldyr er ikkje mytta, ikkje
 kjent her.